

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในขณะที่การพัฒนาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในประเทศโลกที่สามหรือประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย (รวมทั้งประเทศไทย) หน้าที่ของสื่อมวลชนอีกประการหนึ่งก็คือ การทำหน้าที่เป็นตัวกลางให้การพัฒนานั้นบรรลุผลสำเร็จให้มากที่สุดด้วย ทั้งนี้อิทธิพลของสื่อมวลชนนั้นมีส่วนช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางที่ดีขึ้นหรือเลกลงได้

ดังนั้น หน้าที่ของสื่อมวลชนในประเทศกำลังพัฒนา นอกจากให้การศึกษา ให้ข่าวสาร ให้ความบันเทิง แล้ว ยังต้องช่วยในการกระตุ้นส่งเสริม ให้เกิดการยอมรับรู้ในสิ่งที่ดีกว่าหรือส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายของแผนพัฒนาของชาติในทุกระดับอีกด้วย (มาลี บุญศิริพันธ์, 2522 : 259)

ในการจะนำสื่อมวลชนมาใช้ในการพัฒนาอย่างได้ผลนั้น สื่อมวลชนจะต้องมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ (เสถียร เชยประทีป, 2531 : 95-96)

1. เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชน
2. สื่อมวลชนที่เข้าถึงประชาชนต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
3. เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ต้องสามารถทำให้ผู้รับสารเกิดความสนใจ
4. เนื้อหาต้องมีผลหรืออิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้รับสาร กล่าวคือ ผู้รับสารได้รับความรู้ที่ทันสมัย มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการพัฒนาและปฏิบัติตามการพัฒนาในที่สุด

ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลาย หนังสือพิมพ์นับว่าเป็นสื่อมวลชนที่เอื้ออำนวยต่อ บรรรยากาศการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความ นึกคิด และทัศนคติของผู้อ่านมาก (พีระ จีโรโสภณ, 2536) รวมทั้งคุณสมบัติบางประการ ของสื่อ เช่น ความสามารถในการเก็บข้อมูลไว้ได้นาน อ้างอิงได้ราคาถูก และสามารถ นำเสนอข่าวสารความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เป็นต้น

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นโดยคนท้องถิ่น ตามความต้องการ ของคนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญและอิทธิพลต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีความใกล้ชิด ความผูกพัน ความเข้าใจ และรู้จักประชาชนตลอด จนปัญหาต่าง ๆ ในท้องถิ่นดีกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ (สุรัตน์ นุ่นนนท์, 2530)

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนับได้ว่าเป็นสื่อมวลชนที่อยู่ในท้องถิ่น ซึ่งต้องเผชิญกับปัญหา ค้อยพัฒนาทั้งหลายในท้องถิ่น เช่น ความยากจน ผลผลิตตกต่ำ การว่างงาน การขาด อาหาร สุขภาพอนามัยไม่ดี สภาพแวดล้อมเสื่อม ความไม่เป็นธรรมในท้องถิ่น ฯลฯ สิ่งเหล่านี้คือเรื่องราวที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรนำเสนอ แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อส่งเสริมและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น

ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวนี้ เราเรียกว่า ข่าวพัฒนาการ อาทิเช่น ข่าวการเกษตร สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ การศึกษา การปกครองท้องถิ่น ปัญหาสังคมท้องถิ่น และเศรษฐกิจทั่วไป เป็นต้น (พีระ จีโรโสภณ, 2536 : 27)

แหล่งข่าวสำคัญของข่าวสารการพัฒนาเหล่านี้ ก็คือหน่วยงานของรัฐทั้งในระดับ ท้องถิ่นและส่วนกลาง ที่เป็นผู้กำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อันได้แก่ 5 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย โดยมีหน่วยงานพัฒนาต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น เป็นตัวแทนรับผิดชอบในการวางแผนและ

ดำเนินงานให้บรรลุผลตามแผนพัฒนาของจังหวัด

ดังนั้น การนำเสนอข่าวสารการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแก่ผู้รับสารในชุมชน จึงเป็นบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นในฐานะเป็นสื่อกลาง และตัวประสาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของรัฐกับประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง (พิศิษฐ์ ชวาลาวัช, 2528)

บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารต่าง ๆ นั้น มักถูก กำหนดโดยบรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์ ในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมการไหลของข่าวสาร หรือผู้เฝ้าประตู (Gate Keeper) ซึ่งจะคัดเลือก เรียบเรียง ตกแต่งข่าวสาร จัดหน้า หนังสือพิมพ์ ตลอดจนกำหนดเวลาการเสนอข่าวสารและลำดับความสำคัญของข่าวสาร จนกระทั่งนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ โดยอาศัยกฎเกณฑ์บางอย่างในวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และ ผลจากการเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสารนี้เอง ที่ทำให้หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการกำหนดหัวข้อ ข่าวสารสำคัญหรือวาระข่าวสารให้กับสาธารณชนได้รับรู้และเห็นความสำคัญ (Agenda Setting) อันหมายถึง ความสามารถของหนังสือพิมพ์ ในการเป็นผู้กำหนดประเด็นหรือ หัวข้อปัญหาต่าง ๆ ในสังคมให้ประชาชนผู้รับข่าวสารทั่วไปได้ทราบและเห็นความสำคัญตามที่ หนังสือพิมพ์นำเสนอ จนนำไปพิจารณาหรืออภิปรายกันต่อไป (พีระ จิตรโสภณ, 2531)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าบทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการกำหนดวาระข่าวสาร สำคัญ โดยเฉพาะข่าวสารด้านการพัฒนา จะส่งผลในการช่วยเน้นข้อมูลความรู้และปัญหา การพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความสำคัญขึ้นมาในสายตาของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่ การพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางทั้งจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาใน ท้องถิ่น อันเป็นหนทางที่จะก่อให้เกิดบรรยากาศของการพัฒนาและการร่วมแรงร่วมใจของ ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

อย่างไรก็ตาม กระบวนการกำหนดวาระข่าวสารการพัฒนาแก่ชุมชนนั้น มีผู้ เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลซึ่งกันและกันรวม 3 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ หน่วยงานการพัฒนาของรัฐ

ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาท้องถิ่น ในแต่ละช่วงเวลา กลุ่มที่สอง คือ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น รวมทั้งสื่อมวลชนอื่น ๆ ซึ่งเป็นสื่อกลางในการนำเสนอและให้ความสำคัญต่อข่าวสารการพัฒนาแก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยพิจารณาจากคุณค่าของข่าวและความต้องการของผู้รับสาร และกลุ่มสุดท้าย คือ ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากการกำหนดวาระข่าวสารการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยตรง อย่างไรก็ตาม ประชาชนเองก็มีอิทธิพลในการกำหนดหัวข้อหรือประเด็นเรื่องการพัฒนาให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของรัฐ ในท้องถิ่นด้วยเช่นกัน โดยที่หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดนโยบายการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย (McQuail, 1987 อ้างถึงใน Sven Windahl and Benno H. Signitzer with Jean T. Olson, 1992 : 208-211)

สำหรับบทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น เท่าที่เป็นมายังมีได้มีบทบาทในการกำหนดข่าวสารด้านการพัฒนามากนัก การออกหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในระยะแรกเริ่ม ส่วนใหญ่เพื่อเสนอผลการออกสลากกินแบ่งของรัฐบาลเป็นราย 15 วัน หรือรายตลอดตรี ต่อมาจึงมีการออกหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นรายปักษ์ ราย 10 วัน รายสัปดาห์ ราย 3 วัน และรายวันบ้าง ส่วนลักษณะการเสนอเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้น จากการวิเคราะห์ของสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เมื่อปี 2529 สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่นิยมเสนอข่าวในหน้าแรกเฉลี่ยแล้วจำนวน 4-5 ข่าว ต่อฉบับ หน้าในของหนังสือพิมพ์นั้น จะเสนอในรูปแบบของคอลัมน์ประจำ มีน้อยฉบับที่จะเสนอข่าวหรือรูปแบบอื่น ๆ เนื้อหาข่าวที่นิยมนำเสนอมากที่สุดในหน้าแรกคือ ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ รองลงมาคือ ข่าวการเมืองการบริหารท้องถิ่น และข่าวสังคม ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาภายในก็มุ่งเน้นโฆษณาเป็นหลัก สำหรับรูปแบบและเทคนิคการพิมพ์ต่างๆก็ยังไม่ค่อยทันสมัยและไม่สวยงาม จึงไม่ดึงดูดใจผู้อ่าน นอกจากนั้นแล้ว ธุรกิจหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ ยังเป็นธุรกิจขนาดเล็กในครอบครัวหรือทำเพียงคนเดียว (One man show) ทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยทั่วไปได้รับความนิยม ศรัทธา และเชื่อถือ จากประชาชนค่อนข้างน้อย (วิลาสินี พิพิธกุล, 2530)

อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากการขยายตัวของ เศรษฐกิจไปสู่ระดับภูมิภาค ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวและเปลี่ยนแปลงในหมู่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น อย่างรวดเร็วมาก หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหลายฉบับในจังหวัดหัวเมืองหลักของประเทศ เริ่ม เบนเข็มและปรับปรุงเนื้อหา การเสนอข่าวและรูปแบบของหนังสือพิมพ์อย่างขนานใหญ่ (พีระ จิรโสภณ, 2536)

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหัวเมืองหลักสำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีตำนานและประวัติศาสตร์อันยาวนานน่าสนใจ ทั้งในด้าน การเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นด้วย

จังหวัดเชียงใหม่มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ.2470 ออกเป็นราย 10 วัน ชื่อหนังสือพิมพ์ศรีเชียงใหม่ แต่ออกได้เพียงปีเดียวก็เลิกไป ต่อมาหลังจากสงคราม โลกครั้งที่สอง จังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นจังหวัดแรกเริ่มในการเกิดหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของไทย ที่วางเว้นไปเป็นระยะเวลา 25 ปี คือ มีการออกหนังสือพิมพ์ชาวเหนือในปีพ.ศ.2490 และสารสยามในปีพ.ศ.2491 จังหวัดเชียงใหม่จึงได้ชื่อว่า เป็นต้นฉบับของการออก หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของไทยในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (สุรัตน์ นุ่มนนท์, 2530)

ปัจจุบันนี้ จังหวัดเชียงใหม่มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ออกเป็นรายวันรวม 6 ฉบับ ทั้งที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น(4 ฉบับ) และที่อยู่ในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง(2 ฉบับ) ราย 3 วัน 1 ฉบับ รายสัปดาห์ 4 ฉบับ และราย 15 วันหรือรายลวดเตอรี 1 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 ฉบับ (วุฒิ นันทขว้าง, 2536)

สำหรับสภาพทั่วไปและปัญหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ จาก รายงานการศึกษาทัศนคติของผู้รับสารต่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ของ วุฒิ นันทขว้าง นักศึกษาภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ปี พ.ศ.2536 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาโครงการการศึกษาสำหรับบุคคลากร ประจำการ ของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 100 คน มีความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์จาก

ส่วนกลาง คือ ไทชวรัฐ มากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ ไทชวินวส์ รองลงมาคือ เชียงใหม่หนังสือ สำหรับความคิดเห็นต่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนำเสนอข่าวที่เป็น เรื่องปฏิกชนสนใจ (Human Interest) เช่น ข่าวอาชญากรรมมากกว่าข่าวที่ช่วยพัฒนา ท้องถิ่น มีการเสนอข่าวเฉพาะในท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งเห็นว่าเป็นข่าวในวงแคบ ในด้าน รูปแบบ สีสัน การจัดหน้า ระบบการพิมพ์ และการผลิต เห็นว่าคุณภาพยังไม่ดีพอ ควร ปรับปรุง

อย่างไรก็ตาม จากการที่ในช่วงประมาณ 2 ปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่พ.ศ.2535) ได้มี องค์กรหนังสือพิมพ์จากส่วนกลาง(กรุงเทพมหานคร) คือ บริษัทผู้จัดการ จำกัด และบริษัท เนชั่นกรุ๊ปพับลิชชิ่ง จำกัด ได้เข้ามาดำเนินการจัดทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในแนวธุรกิจที่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นฉบับพิเศษแทรกในหนังสือพิมพ์ของตนจากส่วนกลาง ภาสได้ชื่อว่า ผู้จัดการรายวันภาคเหนือ และ กรุงเทพธุรกิจภาคเหนือ ซึ่งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันใน เครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลางทั้งสองฉบับดังกล่าว มีวิธีการนำเสนอ ตลอดจนเนื้อหาข่าวสาร และรูปแบบของหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ และสวยงามตามแบบของหนังสือพิมพ์ส่วน กลาง ทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น รายวันซึ่งมีอยู่ 4 ฉบับคือ ไทชวินวส์ เชียงใหม่หนังสือ ข่าวสยาม และภาคเหนือรายวัน ต้อง ปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาสาระ การเสนอข่าว และรูปแบบของหนังสือพิมพ์อย่างขนานใหญ่ โดย เฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันที่มียอดจำหน่ายสูงสุดและรองลงมา ได้แก่ ไทชวินวส์ และ เชียงใหม่หนังสือ ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและรูปแบบของการเสนอ ข่าวสารให้มีคุณภาพ และสวยงามขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษายอดจำหน่าย และแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจากส่วนกลางนั่นเอง

เนื่องจากความสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งรวมกับ พัฒนาการอันน่าสนใจของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมด จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันของจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น เมื่อเปรียบ เทียบกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง จะมีบทบาทในการนำเสนอและ

ให้ความสำคัญต่อข่าวสารด้านการพัฒนาชุมชนเชียงใหม่ เพื่อช่วยกระตุ้น โน้มน้าวใจและ ส่งเสริมยกระดับจิตสำนึกด้านการพัฒนาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น มากน้อยเพียงใด ใน หัวข้อหรือประเด็นไหน และการนำเสนอของหนังสือพิมพ์เหล่านี้ มีความสอดคล้องกับการ ให้ความสำคัญต่อวาระข่าวสารการพัฒนาของประชาชนในชุมชนแอ่งไหน เป็นไปตามแนวคิด ในทฤษฎี การกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมวลชน หรือไม่และเพียงใด นอกจากนั้นหัวข้อ ข่าวสารการพัฒนาดังกล่าว จะสอดคล้องกับนโยบายหรือแผนของหน่วยงานด้านการพัฒนา ของชุมชนหรือไม่และอย่างไร

ปัญหานำวิจัย

1. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ มีปริมาณในการนำเสนอข่าวสาร การพัฒนา ให้แก่ผู้อ่านในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ มากน้อยเพียงใด
2. หัวข้อข่าวสารการพัฒนาระบบบ้าง ที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ให้ ความสำคัญในการนำเสนอมากเป็นอันดับแรก และรอง ๆ ลงไป
3. ประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ คิดว่าหัวข้อข่าวสารการพัฒนาเรื่อง ใดบ้าง ที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกและรอง ๆ ลงไป
4. หัวข้อหรือประเด็นเรื่องการพัฒนาระบบบ้าง ที่เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาของ จังหวัดเชียงใหม่มีนโยบาย และให้ความสำคัญมากเป็นอันดับแรกและรอง ๆ ลงไป
5. การจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนา โดยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น รายวันจังหวัดเชียงใหม่ โดยประชาชน และโดยเจ้าหน้าที่การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกันหรือไม่และอย่างไร
6. ปริมาณในการนำเสนอข่าวสารการพัฒนาแก่ชุมชนเชียงใหม่ ของหนังสือพิมพ์

ท้องถิ่นท้องถิ่นรายวันที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น กับ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง มีความแตกต่างกันหรือไม่และอย่างไร

7. การจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนา โดยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น กับ ที่อยู่ในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง มีความสอดคล้องกับการจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนาโดยประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และโดยเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันหรือไม่และอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปริมาณการนำเสนอข่าวสารการพัฒนา ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวัน จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์หัวข้อ ความถี่ เนื้อที่ และน้ำหนักความสำคัญของข่าวสารการพัฒนา จากเนื้อหาข่าว บทความ คอลัมน์ บทบรรณาธิการ และรูปภาพ ที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่นำเสนอในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคมถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2537
3. เพื่อสำรวจการจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนา โดยประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 ตุลาคม 2537
4. เพื่อสำรวจหัวข้อหรือประเด็นเรื่องการพัฒนา ที่เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่ได้วางนโยบาย และให้ความสำคัญ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 ตุลาคม 2537
5. เปรียบเทียบความสอดคล้องของ การจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสาร

การพัฒนา ที่นำเสนอโดยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ โดยประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และโดยเจ้าหน้าที่พัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อตรวจสอบบทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ กับการกำหนดวาระข่าวสารการพัฒนาให้แก่ชุมชน

6. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอข่าวสารการพัฒนาให้แก่ชุมชนเชียงใหม่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น กับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่อยู่ในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง

7. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการกำหนดวาระข่าวสารการพัฒนาให้แก่ชุมชนของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น กับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่อยู่ในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง

สมมติฐานการวิจัย

1. อันดับความสำคัญของประเด็นหรือหัวข้อข่าวสารการพัฒนา ที่นำเสนอโดยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ ที่ประเมินโดยประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และที่ประเมินโดยเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องซึ่งกันและกัน

2. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น มีปริมาณในการนำเสนอข่าวสารพัฒนามากกว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง

3. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น มีการจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารพัฒนาที่สอดคล้องกับ อันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสาร ที่จัดโดยประชาชนผู้อ่านในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนา มากกว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่อยู่ในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ 4 ชื่อฉบับ คือ
 - 1.1 หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น จำนวน 2 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทชนิวส์ และ เชียงใหม่นิวส์
 - 1.2 หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่อยู่ในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง จำนวน 2 ชื่อฉบับ ได้แก่ ผู้จัดการรายวันภาคเหนือ และ กรุงเทพธุรกิจภาคเหนือ
2. ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าว ตั้งแต่ฉบับประจำวันที่ 1 สิงหาคม ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2537 เป็นเวลา 92 วัน (3 เดือน) ทุกวันทุกฉบับ รวม 368 ฉบับ โดยจะศึกษาเฉพาะหัวข้อและปริมาณ เนื้อที่ ความถี่ และน้ำหนักการให้ความสำคัญข่าวสารการพัฒนา ที่นำเสนอในรูปแบบของ ข่าว บทความ คอลัมน์ บทบรรณาธิการ การ์ตูนและรูปภาพ
3. สุ่มกลุ่มผู้อ่านตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่สาขาอาชีพต่าง ๆ จำนวน 200 คน เกี่ยวกับอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนา ในช่วงระหว่างวันที่ 1 สิงหาคมถึง 31 ตุลาคม 2537 และเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการเสนอข่าวสารการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่
4. สุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 32 คน เกี่ยวกับอันดับความสำคัญของหัวข้อเรื่องการพัฒนาชุมชน ในนโยบายการพัฒนาของแต่ละหน่วยงานในช่วงระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 ตุลาคม 2537 และเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการเสนอข่าวสารการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่
5. สุ่มนโยบายและความคิดเห็นของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวัน

จังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 4 ชั้นฉบับ เกี่ยวกับบทบาทการเสนอข่าวสารการพัฒนาแก่ชุมชน และเกี่ยวกับหัวข้อข่าวสารการพัฒนา ในช่วงระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 ตุลาคม 2537

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ตีพิมพ์และออกจำหน่ายเป็นรายวันติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง มุ่งเสนอเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือ ในการวิจัยนี้ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันภาคเหนือ และหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจภาคเหนือ

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันที่มีเจ้าของเป็นคนท้องถิ่น หมายถึง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเจ้าของและผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ เป็นคนในท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ มีแนวการเสนอเนื้อหาเป็นข่าวสารทั่วไปของท้องถิ่น ในที่นี้ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ และ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันในเครือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง หมายถึง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเจ้าของและผู้ปฏิบัติงานระดับบริหาร (เช่น บรรณาธิการ) มาจากองค์กรหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) แต่มีสำนักงานกองบรรณาธิการ และจัดพิมพ์ที่จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนวางจำหน่ายในเขตจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง มีการเสนอเนื้อหาเป็นข่าวสารด้านธุรกิจของท้องถิ่น ในที่นี้ได้แก่ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันภาคเหนือ และ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจภาคเหนือ

ประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ หมายถึง ประชาชนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ที่มีภูมิลำเนาหรือทำงานในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 16 เขต ในสาขาอาชีพต่าง ๆ 9 สาขาอาชีพ ได้แก่ ครู/อาจารย์ ตำรวจ/ทหาร ข้าราชการ พลเรือนทั่วไป นักธุรกิจ พ่อค้าแม่ค้า เกษตรกร ลูกจ้างบริษัทเอกชน นักศึกษา และแม่บ้าน

เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
การวางแผนและนโยบายในหน่วยงานราชการของจังหวัดเชียงใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ท้องถิ่น จำนวน 32 หน่วยงานๆ ละ 1 คน ต่อไปนี้

สำนักงานจังหวัด

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด

สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

สำนักงานประกันสังคมจังหวัด

สำนักงานเกษตรจังหวัด

สำนักงานพาณิชย์จังหวัด

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงานประมงจังหวัด

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์

สำนักงานป่าไม้จังหวัด

โครงการวนศาสตร์ชุมชนบนพื้นที่สูง

หน่วยจัดการต้นน้ำแม่ศึก

โครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน

สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัด

สำนักงานชลประทานที่ 1

สำนักงานขนส่งจังหวัด

สำนักงานประปาจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

สำนักงานโยธาธิการจังหวัด

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 8

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

เทศบาลนครเชียงใหม่

หอการค้าจังหวัด

การกำหนดวาระข่าวสารการพัฒนา หมายถึง การจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนา โดยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ โดยประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และโดยเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

การจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนา โดยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง ปริมาณเนื้อที่ ความถี่และน้ำหนักการให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าวสารการพัฒนา ในรูปแบบของข่าว บทความ คอลัมน์ บทบรรณาธิการ การ์ตูน และรูปภาพ ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ ที่ตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2537

การจัดอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนาโดยประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ต่อความสำคัญของหัวข้อข่าวสารการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 ตุลาคม 2537 จากมากไปน้อยตามลำดับ ในที่นี้ทำการสำรวจประชาชนที่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ใน 9 สาขาอาชีพ จำนวน 200 คน

- วัฒนธรรม/ศาสนา เช่น การอนุรักษ์วัฒนธรรม/ประเพณีล้านนา การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การบูรณะวัดต่าง ๆ ประเพณีทางศาสนา ปัญหาด้านศาสนา ฯลฯ
- ปัญหาสังคม เช่น ปัญหาโสเภณี ยาเสพติด ชนกลุ่มน้อย ฯลฯ
- เศรษฐกิจ/ธุรกิจ/การลงทุน/แรงงาน เช่น การเติบโตทางธุรกิจต่าง ๆ ผลกระทบการส่งเสริมการลงทุนด้านต่างๆ อาชีพ/รายได้ประชากร การว่างงาน ฯลฯ
- การท่องเที่ยว/สันตนาการ เช่น ผลกระทบจากการเติบโตด้านการท่องเที่ยวต่อท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนของท้องถิ่น ประโยชน์ของการท่องเที่ยว ฯลฯ
- สตรี/เด็ก/เยาวชน เช่น บทบาทของสตรีในการพัฒนาชุมชน ปัญหาเด็กและเยาวชนต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก ความเข้าใจเกี่ยวกับวัยรุ่น ความเสมอภาคด้านสิทธิของสตรีในท้องถิ่น ฯลฯ
- การพัฒนาชนบทและพื้นที่สูง เช่น ผลงานการพัฒนาชนบทและพื้นที่สูงขององค์กรของรัฐต่าง ๆ กิจกรรมขององค์กรพัฒนาต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ฯลฯ

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้เห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในการนำเสนอหัวข้อข่าวสารด้านการพัฒนาชุมชน
2. ทำให้ทราบถึงประเด็นข่าวสารการพัฒนา ที่ได้รับความสำคัญจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จากประชาชนในท้องถิ่นและจากนโยบายการพัฒนาของรัฐในระดับท้องถิ่น
3. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อ ทั้งการวางแผนนโยบายการเสนอข่าวสารการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและการวางแผนนโยบายด้านการพัฒนาชุมชนของรัฐในระดับจังหวัด
4. เป็นการตรวจสอบแนวคิดเรื่อง "บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการกำหนดวาระข่าวสารหรือประเด็นปัญหาให้แก่สาธารณชน "